

1918

POCZĄTKI PAŃSTWOWEGO INSTYTUTU GEOLOGICZNEGO

Początki Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG) sięgają pierwszych dni 1918 r. – wiele miesięcy przed odzyskaniem niepodległości. Prace nad późniejszą organizacją Instytutu umożliwił dekret Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego z dnia 3 stycznia. Dokument ten powoływał Ministerstwo Przemysłu i Handlu. W połowie listopada 1918 r. Sekcja Górniczo-Hutnicza Ministerstwa Przemysłu i Handlu zwróciła się do prof. Józefa Morozewicza z propozycją objęcia kierownictwa nowo powstającej instytucji, którą ten po dojrzałym namyśle przyjął.

1929 r., Prof. Józef Morozewicz (trzeci z lewej) podczas obrad Instytutu Popierania Nauki, fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe

Niespełna miesiąc po odzyskaniu niepodległości, uzyskano schronienie w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, które zgodziło się na zaangażowanie 6 pracowników (na zatrudnienie 24 następnych Ministerstwo zgodziło się w dniu 1 kwietnia 1919 r.). W lutym 1919 r. od Komitetu Muzeum Przemysłu i Rolnictwa przyjęto bibliotekę, zbiory i sprzęt Pracowni Geologicznej zorganizowanej przez prof. Jana Lewińskiego w 1901 r., a w dniach 13–15 kwietnia 1919 r. w Krakowie odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Państwowego Instytutu Geologicznego, na którym zatwierdzono statut.

Doc. Kazimierz Kowalewski podczas pracy w bazie terenowej w Kielcach przy ul. Żeromskiego 29 (dom Jana Czarnockiego), 1930, fot. Jan Czarnocki, nr inw. MNKi/D/1039 – Muzeum Narodowe w Kielcach

2020 STYCZEŃ

JANUARY

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

Poniedziałek Monday	Wtorek Tuesday	Środa Wednesday	Czwartek Thursday	Piątek Friday	Sobota Saturday	Niedziela Sunday
		1 Nowy Rok Mieczysława, Mieszka	2 Bazylego, Grzegorza	3 Arlety, Genowefy	4 Anieli, Eugeniusza	5 Edwarda, Emiliana
6 Trzech Króli Kacpra, Melchiora, Baltazara	7 Juliana, Lucjana	8 Mściława, Seweryna	9 Juliana, Marceliny	10 Jana, Wilhelma	11 Feliksa, Honoraty	12 Arkadiusza, Czesławy
13 Bogumiły, Weroniki	14 Hilarego, Niny	15 Izydora, Pawła	16 Marcelego, Włodzimierza	17 Antoniego, Jana	18 Małgorzaty, Piotra	19 Henryka, Mariusza
20 Fabiana, Sebastiana	21 Agnieszki, Jarosława	22 Anastazego, Wincentego	23 Ildefonsa, Rajmunda	24 Rafala, Tymoteusza	25 Miłosza, Tatiany	26 Pauliny, Tytusa
27 Anieli, Przysławia	28 Karola, Tomusza	29 Zdzisława, Franciszka	30 Macieja, Martyny	31 Jana, Euzebiusza		

1937

Powstanie Oddziału Świętokrzyskiego

W ramach reformy Instytutu rozpoczęły działalność regionalne geologiczne zespoły badawcze, powołane niezależnie od tradycyjnej struktury wydzielowej PIG. Jedną z nich była grupa świętokrzyska licząca ponad 20 osób. Na jej czele stanął Jan Czarnocki – wicedyrektor PIG od 1938 r. i dyrektor PIG w latach 1947–1951. Bazą grupy w Kielcach był dom rodzinny J. Czarnockiego. W kwietniu 1945 r. J. Czarnocki zgłosił dyrektorowi Instytutu prof. Karolowi Bohdanowiczowi projekt utworzenia w Kielcach terenowej stacji geologicznej Instytutu, którą chciał pokierować. Propozycja nie została przyjęta. J. Czarnocki został więc współzałożycielem i dyrektorem autonomicznego Instytutu Badań Regionalnych w Kielcach, formalnie powołanego przez wojewodę kieleckiego w grudniu 1945 r. W ramach tej, pierwszej po wojnie, placówki naukowej kontynuowano m.in. badania geologiczne rozpoczęte jeszcze w latach 30. Stacja Świętokrzyska PIG jednak powstała. W styczniu 1955 r. jako siedzibę otrzymała barak na placu przyszłej budowy obecnego gmachu przy ul. Zgoda 21. Nowy budynek oddano do użytku w 6 lat później – także w styczniu. W 1965 r. Stacja Świętokrzyska została przemianowana na Oddział Świętokrzyski.

1957

Rozpoczęcie edycji czasopisma Geological Quarterly

Wyniki prac badawczych Instytutu były początkowo publikowane w postaci kartograficznej i tekstowej w wydawnictwach nieperiodycznych, takich jak „Sprawozdania PIG”, „Prace PIG” i „Biuletyn PIG”. To jednak nie służyło szybkiej wymianie naukowych doświadczeń i informacji o wynikach badań. Dlatego koniecznym stało się zatem stworzenie nowego geologicznego periodyku. Pierwszy numer „Kwartalnika Geologicznego” ukazał się w 1957 r. W zamierzeniu było to wydawnictwo ograniczające się do geologii Polski. Artykuły publikowano po polsku, a ich streszczenia w językach angielskim i rosyjskim. W ostatniej dekadzie XX w. pismo zmieniało swoje oblicze. Przede wszystkim zostało umiędzynarodowione. Dodano tytuł angielski do nazwy polskiej czasopisma. Począwszy od nr 2/1993 prace są publikowane wyłącznie w języku angielskim. W 1997 r. czasopismo zyskało kolorowe ilustracje. Od 2000 r. to flagowe wydawnictwo PIG-PIB nosi tytuł „Geological Quarterly”, a od 2003 r. jest indeksowane przez ISI i jako pierwsze w Polsce czasopismo geologiczne znalazło się na tzw. liście filadelfijskiej. „Geological Quarterly” jest publikowany w systemie otwartym.

2002

Przystąpienie PIG do EuroGeoSurveys

Stowarzyszenie EuroGeoSurveys (EGS) zostało powołane w ramach Forum Europejskich Służb Geologicznych (FOREGS) przez dyrektorów służb geologicznych krajów Unii Europejskiej. EGS to stała sieć doradzająca organom UE i promująca udział geologów-naukowców w unijnych przedsięwzięciach i programach. Podczas spotkania w styczniu 2000 r. przedstawiciele służb geologicznych krajów Grupy Wyszehradzkiej postanowili ubiegać się o członkostwo w EGS jeszcze przed formalną akcesją swoich państw do UE. Pozytywna reakcja krajów-członków EGS pozwoliła PIG na złożenie w sierpniu 2001 r. formalnego wniosku o członkostwo w Stowarzyszeniu. Miesiąc później zapadła decyzja o przyjęciu Instytutu do EuroGeoSurveys – z dniem 1 stycznia 2002 r. Razem z Polską przyjęto służby geologiczne Węgier i Czech.

